

Vuoden Ympäristörakenne 2016: Hiljentymisen piha Helsingin Arabianrannassa

Maritta Koivisto, päätoimittaja Betoni
maritta.koivisto@betoni.com

Hiljentymisen piha Helsingin Arabiassa on palkittu Vuoden 2016 Ympäristörakenteena.

Voittajan valinnan keskeisimpänä perusteluna oli toimiva kokonaisuus, jossa yhdistyvät taideteokset, pihan toiminnot ja rakenteelliset ratkaisut. Kasvivalikoima on monipuolinen ja tuo hyvin esille Arabianrannan merellistä ilmettä. Tuomaristo arvioi, että Hiljentymisen piha on hienoimpia kerrostalopihoja Suomessa. Kohde on esitelty laajasti myös Betoni 3–2016 lehdessä ss. 26–35.

Rakennustuoteteollisuus RTT:n ja Puutarhaliiton järjestämän kilpailun tulokset julkistettiin 9. helmikuuta Jyväskylässä järjestetyillä Viherpäivillä. Kilpailussa myönnettiin kunniakirjat palkitun kohteen rakennuttajalle sekä suunnittelussa ja toteutuksessa keskeisimmin mukana olleille tahoille.

Kunniakirjat saivat rakennuttamisesta Arabian Palvelu Oy, suunnittelusta Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumosta Teresa Rönkä sekä taideaiheista ja graafisesta suunnittelusta vastanneet Kaisa ja Timo Berry Suunnittelutoimisto Both:sta. Lisäksi kunniakirjat luovutettiin sekä muurien ja astinkivien teräsosien pintakäsittelystä ja asennuksesta FeSign Oy:n Jouko Niemiselle sekä viherrakennustyöstä Suomen Projektiohjelma Oy:lle.

Hiljentymisen piha on eri alojen ammattilaisten onnistuneen yhteistyön tulos. Projektin kaikki osapuolet; rakennuttaja, suunnittelijat, materiaalien toimittajat ja rakentajat ovat olleet sitoutuneita projektiin, jolla on ollut selkeä visio.

Pihalle valittujen materiaalien (erityisesti betoni, teräs ja valurauta) detaljisuunnittelu sekä materiaalien valmistaminen ja asentaminen ovat vaatineet todella korkealaatuista ammattitaitoa ja toimivaa yhteistyötä eri osapuolten kesken. Pihan toteutus on edellyttänyt paljon käsityötä ja ammattilaisten työnjälki on laadukasta. Materiaalit ovat kestäneet ankaria olosuhteita kovassa käytössä hyvin jo kolmen vuoden ajan.

Taide osana pihan toimintoja

Hiljentymisen piha on maisema-arkkitehdin, ympäristötaiteilijan, graafikon ja runoilijan yhteistyössä suunnittelema korttelipiha Helsingin Arabianrannassa, Vanhankaupunginlahden äärellä. 0,4 hehtaarin kokoista pihaa kehystävät kolmen maineikkaan arkkitehtitoimiston suunnittelemat asuinrakennukset.

Hiljentymisen piha on osa Arabianrannan yhteispihojen sarjaa. Näiden yhteispihojen toteuttamisperiaatteisiin kuului, että prosentti kaikista korttelin rakennusten rakennuskustannuksista sijoitettiin taiteeseen. Voittajakohdeessa suunnittelijat halusivat tehdä pihasta itsestään kokonaistaideteoksen.

"Suunnittelun tavoitteena on ollut kokonaisvaltainen veistoksellinen ulkotila, jossa teolliset materiaalit, kasvillisuus, valaistus, runous sekä graafinen suunnittelu nivoutuvat yhdeksi kokonaisuudeksi. Pihan detaljeihin on kiinnitetty erityishuomiota kantakaupungin korttelien ja Arabianrannan käsityöläisyyden perinnettä kunnioittaen", kertoo pääsuunnittelija Teresa Rönkä.

"Taiteen integroiminen rakentamiseen on voimakkaasti nousussa. Aiemmat Arabianrannan teokset ovat olleet muista rakenteista irrallisia, mutta tässä pääsimme aivan alusta asti kertomaan yhtä kokonaistarinaa eri keinoin; kasvein, betonikuvioiden ja runoin.", kertovat kohteen taiteilijat Kaisa Berry ja Timo Berry.

Kapean pihatilan, suurten korkeuserojen ja runsaasti tilaa vaativan, pitkittäisen pelastustien haasteet on ratkaistu ansiokkaasti ottamalla pelastusreitti keskeiseksi osaksi sommitelmaa. Reitin varrella on kolme aukiomaista tilaa, yksi yläpihalla, yksi Berliininkujalla ja yksi alapihalla. Oleskeluun ja kokoontumiseen kutsuvat puutasot on sijoitettu aukoiden laiduille. Pihan leikki- ja oleskelutoiminnot on ryhmitelty päivän kierron mukaan siten, että kapealla pihalla on paikkoja niin leikille kuin rauhoittumisellekin sekä valossa että varjossa.

Meri tulee pihaan

Pihan teemana on hiljentymisen. Pihalle on haluttu luoda identiteetti, joka korostaa kotiin saapumista ja vahvistaa kiinnittymistä uuteen, ainutkertaiseen paikkaan. Valaistut taidemuurit ja runoilija Olli Sinivaaran pihan teemaan kirjoittamat tekstit toivottavat ihmiset tervetulleiksi

1 Pihan leikki- ja oleskelutoiminnot on ryhmitelty niin, että kapealle pihalle muodostuu paikkoja niin leikkiin kuin rauhoittumiseen.

2 Yläpihalta alapihalle laskeva pääreitti suuntaa kohti Vanhankaupunginlahtea. Reitti on pääosin toteutettu paikallavalettuna, harjattuna betonipintana. Reittiä reunustavat tummat teräsverhoillut betonimuurit.

Mika Huisman/Decopic

1

2

Mika Huisman/Decopic

Suunnittelutoimisto Both / Timo Berry

3

koteihinsa. Meren äärellä olemisen tuntua on korostettu kasvi- ja pintamateriaaleilla. Veden liike on inspiroinut betoni- ja teräsmateriaalien muotoilussa ja pintakäsittelyssä.

Pihan kasvillisuudeksi on valittu luonteeltaan merenrantaan sopivia kasvilajeja. Piha avautuu kaakkoon ja on tuulinen, ajoittain jopa paahteinen. Toisaalta rakennusten seinustoilla on paikkoja, jotka ovat aina varjossa. Korkeimmat pensaatsat on sijoitettu asuntojen seinustoille antamaan yksityisyyttä. Pääpensaslajeina on matalien pajujen, tyrnien, heisiangervojen ja vuohenkuusamien eri lajikkeita. Eri heinälajeja on käytetty paljon mm. nurmilauhaa, koristekastikkaa, isosiniheinää ja rantavehnnää. Perennoja ja sipulikasveja on sisäänkäyntien kulkureittien laidoilla ja oleskelupaikkojen yhteydessä.

Tunnustus tasokkaalle ympäristölle

Vuoden Ympäristörakenne -kilpailun tavoitteena on tehdä tunnetuksi tasokkaita ympäristökonaisuuksia, joissa hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella on luotu esteettisesti ja toiminnallisesti kestävä, hyvä ympäristö. Palkinto jaettiin nyt 26. kerran.

Kilpailun tuomaristossa olivat edustettuina Rakennustuoteteollisuus RTT:n, Puutarhaliiton, Kiviteollisuusliiton, Viherympäristöliiton, Suomen Maisema-arkkitehtiliiton, Suomen Arkkitehtiliiton, ympäristöministeriön ja lehdistön edustajat.

Courtyard for silence receives Environmental Structure of the Year Award

Courtyard for silence in Arabianranta in Helsinki is the winner of the Year 2016 Environmental Structure Award. The courtyard is a functional whole that brings together artworks, courtyard functions and structural solutions. The selection of plants is diverse and reflects the marine expression of Arabianranta well. The jury estimated Courtyard for silence to be one of the finest courtyards of an apartment building in Finland.

Courtyard for silence is a town block courtyard designed in collaboration by a landscape architect, an environmental artist, a graphic designer and a poet. It is one in the series of communal courtyards in Arabianranta. The implementation of the courtyards was based on the principle of spending one percent of the total construction costs of all the buildings of the block on art.

Courtyard for silence is a holistic, sculptured outdoor space that fuses industrial materials, vegetation, lighting, poetry and graphic design into one. The details of the courtyard show respect to the traditions of crafts and handiwork in the downtown blocks and Arabianranta.

The challenges resulting from the narrow courtyard space, the considerable height differences and the wide fire and rescue service access were resolved creditably by making the access route a key component of the composition.

The theme of the courtyard is silence. It has been given an identity that emphasises the return home and reinforces attachment to a new, unique place. The illuminated art walls and the texts written by poet Olli Sinivaara based on the theme of the courtyard welcome people back home. The vicinity of the sea has been emphasised by the choice of vegetation and surface materials.

Lisätietoja:

www.maisemabetoni.fi
www.betoni.com
www.puutarhaliitto.fi
teresa.ronka@maanlumo.fi
kaisa@both.fi

3 Betonilaattojen liikuntasauomoissa on käytetty mustaa graniittinoppakiveä. Kasvillisuutena on merenrantaan soveltuvia kasveja, kuten eri heinälajeja. Pihan päävalaistukseksi on valittu pollarivalaisimet, joilla luodaan myös tunnelmaa.

4 Veistoksellinen pelastusreitti on keskeinen teema Yhteispiha 13:n pihasuunnittelussa. Oleskeluun ja kokoontumiseen kutsuvat puutasot on sijoitettu aukoiden laidoille. Talojen sisäänkäyntien ja pihatasojen huoneistojen edustalle rajautuvat yksilölliset, pienet terassit ja istutustaskut.

